

СЕМИНАР

**Домашното насилие и насилието, основано
на полов признак в контекста на правата
на човека**

***Обмяна на добри практики от Норвегия за
работа с жертви на домашно и основано
на пола насилие***

**02 - 04 декември 2015г.,
хотел "Рила"
София**

Проектът „Национално изследване на домашното насилие и насилието основано на полов признак /ДННОПП/ и изработване на модел за подкрепа на жертвите на насилие /МПЖН/“ се финансира в рамките на Програма BG 12 „Домашно насилие и насилие основано на полов признак“ по Норвежкия финансов механизъм 2009-2014г.

Противодействие на домашно насилие и насиле, основано на полов признак – правна рамка

**Миряна Илчева, Правна програма, Център за
изследване на демокрацията
3.12.2015 г., гр. София**

Проектът „Национално изследване на домашното насилие и насилието основано на полов признак /ДННОПП/ и изработване на модел за подкрепа на жертвите на насилие /МПЖН/“ се финансира в рамките на Програма BG 12 „Домашно насилие и насиле основано на полов признак“ по Норвежкия финансов механизъм 2009-2014г.

Противодействие и защита на пострададалите - направления

- Гражданско право: Закон за защита от домашното насилие
- Наказателно право и процес и свързани аспекти: Наказателен кодекс, Наказателно-процесуален кодекс, ЗЕЗЗ, подпомагане и компенсация на пострададалите от престъпления

Закон за защита от домашното насилие

- **Определение** - всеки акт на физическо, сексуално, психическо, емоционално или икономическо насилие, както и опитът за такова насилие, принудителното ограничаване на личния живот, личната свобода и личните права, извършени спрямо лица, които се намират в родствена връзка, които са или са били в семейна връзка или във фактическо съпружеско съжителство.
- **Дете** – и акт в негово присъствие.

Закон за защита от домашното насилие

- При данни за опасност за живота или здравето на пострадалия – мерки по ЗМВР
- Всеки лекар е длъжен да издаде документ, в който писмено да удостовери увреждания или следи от насилие

Закон за защита от домашното насилие – мерки за защита

- Задължаване на извършителя да се въздържа...
  - Отстраняване от съвместно обитаваното жилище
  - Забрана за извършителя да приближава...
  - Временно местоживеене на детето при пострадалия/неизвършилия насилие родител
  - Специализирани програми за извършители и пострадали
- + глоба от 200 до 1000 лева

Закон за защита от домашното насилие – производство и изпълнение

- Молба от директор ДСП, когато пострадалият е непълнолетен, под запрещение, с увреждания
- Кратки срокове
- Доказателствени средства: документи от ДСП, лекари, психолози, доставчици на социални услуги
- Заповед за незабавна защита
- Изпълнение – полицейски органи, чл. 296 НК!
- Взаимно признаване на мерки за защита по граждански дела

Наказателен кодекс

- Квалифицирани хипотези на убийство и телесна повреда
- Редица хипотези на телесни повреди между роднини – престъпления от частен характер!
- Принуда; закана с престъпление – от частен характер
- Пробационни мерки – ограничения в свободното придвижване – акцент върху пострадалия?

Други мерки в наказателноправната сфера

- Закон за Европейската заповед за защита
- Мерси за защита по НПК - *забрана да доближава непосредствено пострадалия, да осъществява контакт с пострадалия под каквато и да е форма, включително по телефон, чрез електронна или обикновена поща и факс, да посещава определени населени места, райони или обекти, в които пострадалият пребивава или посещава.*
- Подпомагане и компенсация на пострадали от престъпления

Институционална рамка

- МВР, МП
- Съдилища и прокуратури
- АСП, ДАЗД
- НПО – доставчици на социални услуги, проектно финансиране, участие в изготвяне на законодателство и формиране на политики

Проблемни области

- Ратифициране на Истанбулската конвенция!
- Проблеми в наказателноправната защита
- Заключение препоръки на Комитета на ООН за премахване на всички форми на дискриминация срещу жените и жалби срещу България

Въпроси и коментари?

Благодаря за вниманието!